LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

SPRENDIMAS

2025 m. gruodžio 19 d. Nr. 21RE-
(AG-924/05-2025)
Vilnius

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš narių Edvardo Juciaus, Vytauto Kurpuveso (pranešėjas), Ingos Lipnickienės (Komisijos posėdžio pirmininkė) ir Ingos Morkvėnienės,

rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos skundą atsakovui Valstybinei miškų tarnybai dėl rašto panaikinimo bei įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė :

Pareiškėja prašo panaikinti Valstybinės miškų tarnybos (toliau – ir Tarnyba, VMT) 2025 m. spalio 2 d. raštu Nr. R2-4715 „Dėl ne miško žemės apaugimo mišku“ (toliau – ir Raštas) priimtą sprendimą netikrinti UAB „Miškotvarkos sprendimai“ atliktos 2024 m. medžių savaiminukais apaugusios ne miško žemės valstybinės miškų inventorizacijos duomenų dėl ne miško žemės apaugimo mišku pagrįstumo pareiškėjos nuosavybės teise valdomuose sklypuose (duomenys neskelbtini) (toliau kartu vadinami Sklypais), ir įpareigoti Tarnybą atlikti tokį patikrinimą per 30 kalendorinių dienų nuo sprendimo įsiteisėjimo dienos.

Paaiškino, kad VMT 2025 m. gegužės 29 d. dienos raštu Nr. R6-1131 „Dėl ne miško žemės apaugimo mišku“ informavo, kad pareiškėjai nuosavybės teise priklausančiuose Sklypuose yra išskirti medžių savaiminukais, kurių vidutinis amžius 20 m ir daugiau, apaugęs plotas. Sklype *(duomenys neskelbtini)*– 0,44 ha plotas, o sklype *(duomenys neskelbtini)*– 2,67 ha plotas. Taip pat informavo, kad minėti plotai bus įrašyti į Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastrą (toliau – Miškų kadastras).

Pareiškėja 2025 m. liepos 7 d. raštu kreipėsi dėl gauto pranešimo ir prašė peržiūrėti minėtus plotus, išskirtus medžių savaiminukais, kurių vidutinis amžius 20 m., ir priskirti juos į kitą kategoriją, t. y. savaiminukais apaugę plotai, kurių vidutinis amžius iki 20 m.

Pagrindinis klausimas – kaip buvo nustatytas savaiminukų amžius virš 20 m. ir plotas. Pagal Lietuvoje turimą ortofotografinę medžiagą, įskaitant tai, kad Tarnybos rašte minimi nustatyti plotai buvo nustatyti 2024 m., yra būtina turėti 2004 m. ir ankstesnių metų ortofotografinę medžiagą. Lietuvoje ortofotografinė medžiaga yra 1995-1999 m. ir 2005-2006 m. Todėl labai svarbu kokių metų ortofotografinė medžiaga yra pareiškėjos Sklypų teritorijoje. Dėl šio fakto diskutuotinas klausimas, kaip buvo nustatytas būtent amžius 20 m. ir daugiau. Kitas diskutuotinas klausimas yra nustatytas medžių savaiminukais, kurių vidutinis amžius 20 m. ir daugiau, plotas.

Pasak pareiškėjos, skunde nurodytas plotas, žymimas *(duomenys neskelbtini)*, pagal 1995-1999 m. ortofotografinę nuotrauką buvo pilnai dirbamas, 2005-2006 m. atsiranda pavieniai savaiminukai. 2012-2013 m. ortofotografinė medžiaga rodo, kad negali būti nustatytas savaiminukų amžius 20 ir daugiau metų, nes institucijų nustatytas plotas matomas tik 2012-2013 m. ir dalinai 2009-2010 m. ortofotografinėje medžiagoje.

Tarnyba Raštu informavo, kad neturi teisės netvirtinti, o priešingai – turi pareigą patvirtinti miškų inventorizacijos arba jos patikslinimo metu nustatytus duomenis, vadovaudamasi Lietuvos

Respublikos Vyriausybės 2003 m. spalio 9 d. nutarimu Nr. 1255 „Dėl Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastro steigimo ir jo nuostatų patvirtinimo“ patvirtintų Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastro nuostatų (toliau – MVK nuostatai) reikalavimais. Rašte nėra konkrečių atsakymų, kuo remiantis buvo nustatyti būtent tokie plotai, kokia konkreti informacija buvo naudojama, kokia ortofotografinė medžiaga yra būtent pareiškėjos žemės sklypuose, taip pat Tarnyba neprisiima atsakomybės už konkrečių plotų nustatymą, nors pirminį raštą pareiškėja gavo būtent iš Tarnybos. Negalima sutikti su tuo, kad Tarnybai pateikiamos inventorizacijos duomenų teisingumo ji netikrina (neprivalo tikrinti) ir visais atvejais privalo patvirtinti tokius (bet kokius) jai pateikiamus duomenis, netgi tuo atveju, kai yra pateikiami argumentai ir įrodymai dėl inventorizacijos duomenų netikslumo ir / ar nepagrįstumo.

Tarnyba prašo skundą atmesti kaip nepagrįstą. Atsiliepime paaiškino, kad 2025 m. gegužės 29 d. raštu informavo pareiškėją, kad Sklypuose yra inventorizuoti medžių savaiminukais, kurių vidutinis amžius 20 m. ir daugiau, apaugę ne miško žemės plotai. Sklype kad. Nr. *(duomenys neskelbtini)* – 0,44 ha plotas, o sklype kad. Nr. *(duomenys neskelbtini)* – 2,67 ha plotas. 2025 m. rugpjūčio 7 d. raštu pareiškėja kreipėsi į Tarnybą, išreikšdama savo subjektyvią nuomonę dėl Sklypuose inventorizuotų medžių savaiminukų amžiaus, bei nurodydama, kad nesutinka „su nustatytu savaiminukų amžiumi bei plotu“. Pareiškėja neprašė Tarnybos pateikti vienokios ar kitokios informacijos, atlikti kokius nors veiksmus ar priimti vienokį ar kitokį administracinį sprendimą. Taip pat ji Tarnybai nepateikė jokių objektyvių duomenų, kad Tarnyba galėtų suabejoti atliktos savaiminukų inventorizacijos teisingumu ir inicijuoti galimų klaidų nustatymą.

Inventorizaciją vykdė UAB „Miškotvarkos sprendimai“, pagal 2023 m. rugpjūčio 9 d. paslaugų pirkimo sutartį Nr. S-109, sudarytą su Tarnyba; joje numatytas tiekėjo įsipareigojimas taisyti klaidas paaiškėjusias po inventorizacijos duomenų perdavimo. Inventorizacijos duomenys Tarnybai buvo perduoti 2024 m. gruodžio 13 d. paslaugų perdavimo-priėmimo aktu.

Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 „Dėl Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Taisyklės), 45 punkte nustatyta, kad į prašymą institucija atsako atsižvelgdama į jo turinį: į prašymą suteikti administracinę paslaugą atsakoma suteikiant prašomą vieną iš Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAĮ) 19 straipsnio 1 dalyje nurodytų administracinių paslaugų (ar prašomas kelias administracines paslaugas) arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti; į prašymą pakonsultuoti asmenį jam aktualiu klausimu atsakoma suteikiant konsultaciją pagal institucijai nustatytą kompetenciją arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti; į prašymą priimti administracinį sprendimą atsakoma VAĮ 13 straipsnyje nustatyta tvarka; į prašymą, nenurodytą Taisyklių 45.1–45.3 papunkčiuose, atsakoma laisva forma (45.1–45.4 papunkčiai).

Tarnyba, nagrinėdama pareiškėjos 2025 m. rugpjūčio 7 d. raštą nenustatė, kad jis atitinka nurodytą Taisyklių 45.1–45.3 papunkčiuose, todėl vadovaujantis Taisyklių 45.4 papunkčiu atsakė laisva forma, paaiškindama kokie teisės aktai reglamentuoja savaiminukų inventorizaciją ne miško žemėje, kuri įstaiga tvirtina savaiminukų inventorizaciją, o kuri įstaiga inventorizacijos duomenis įtraukia į Miškų kadastrą. Tarnyba, tik sužinojusi apie pareiškėjos pateiktą skundą Komisijai, bei paaiškėjus kad pareiškėja siekia patikrinti savaiminukų inventorizacijos duomenų teisingumą Sklypuose, Tarnybos direktoriaus 2025 m. lapkričio 12 d. įsakymu Nr. V-503 „Dėl specialistų skyrimo Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastro duomenų patikrinimui vietoje *(duomenys neskelbtini)* esančiuose žemės sklypuose kadastriniai Nr. *(duomenys neskelbtini)*“ pavedė Tarnybos specialistams iki 2025 m. lapkričio 21 d. atlikti duomenų patikrinimą vietoje – Sklypuose, siekiant išsiaiškinti, ar valdose esantys potencialaus miško plotai atitinka Lietuvos Respublikos miškų įstatymo 2 straipsnyje nustatytus miškui ir miško žemei keliamus reikalavimus.

Tarnybos specialistai 2025 m. lapkričio mėn. 17 d. atliko patikrinimą vietoje Sklypuose (2025 m. lapkričio 21 d. Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastro duomenų patikrinimo aktas Nr. MKP(2025)-2464; toliau – Patikrinimo aktas). Nustatyta, kad *(duomenys neskelbtini)* (Patikrinimo

vietoje akto priede Nr. 2 pažymėta 106, 107, 110, 111, 112, 114, 117, 118, 432) auga medynai, kurių vidutinis amžius yra 20 ir daugiau metų.

Tarnyba, siekdama Komisijai paaiškinti prie Patikrinimo akto pridėtų taksacinių kortelių duomenis, nurodo, kad pvz. *(duomenys neskelbtini)* taksacinio sklypo plotas yra 0,1 ha, medžių rūšinė sudėtis yra 8B2Bt (t. y. apie 80 proc. 30 metų beržai ir apie 20 proc. 20 metų baltalksnis), beržų vidutinis aukštis – 23 m., o skersmuo – 18 cm., baltalksnių vidutinis aukštis – 17 m., o skersmuo – 12 cm. 106 taksacinis sklypas apaugęs medynu, kurio skalsumas 0,8. Prie Patikrinimo akto pridėtų taksacinių kortelių duomenys patvirtina Miškų įstatymo 2 straipsnio 9 dalyje nurodytus reikalavimus miškui bei 13 straipsnio 2 dalyje nurodytus reikalavimus medžių savaiminukams dėl amžiaus. Tarnyba pareiškėjos teisių nepažeidė, veikė galiojančio teisinio reguliavimo ribose, ginčo sklypo dalis atitinka miškui ir miško žemei keliamus reikalavimus.

Skundas tenkintinas iš dalies

Remiantis byloje esančiais dokumentais nustatyta, jog 2024 m. gruodžio 13 d. Tarnyba (užsakovas) ir UAB „Miškotvarkos sprendimai“ (vykdytojas) pasirašė Paslaugų perdavimo-priėmimo aktą, kuriuo Tarnybai perduoti medžių savaiminukais apaugusios ne miško žemės inventorizacijos duomenys.

Pareiškėja Tarnybos 2025 m. gegužės 29 d. raštu Nr. R6-1131 „Dėl ne miško žemės apaugimo mišku“ informuota, kad jai priklausančiuose sklypuose kadastro Nr. *(duomenys neskelbtini)* yra medžių savaiminukais, kurių vidutinis amžius iki 20 metų, apaugęs plotas (0,36 ha, 2,79 ha ir 0,86 ha) bei žemės sklypuose kadastro Nr. *(duomenys neskelbtini)* yra medžiais savaiminukais, kurių vidutinis amžius 20 metų ir daugiau apaugęs plotas (0,44 ha ir 2,67 ha). Pateikta pastaba: vadovaujantis Miškų įstatymo 13 straipsnio 2 dalimi, medžių savaiminukais, kurių vidutinis amžius 20 m. ir daugiau, apaugę plotai laikomi mišku ir po 3 mėnesių nuo informavimo dienos bus įrašyti į Miškų kadastrą. Miškas turi būti saugomas, tvarkomas, atkuriamas ir naudojamas laikantis Miškų įstatymo reikalavimų. Žemės sklypo savininkas turi patikslinti žemės sklypo kadastro duomenis ne vėliau kaip per 2 metus po nurodytų plotų įregistravimo Miškų kadastre.

Pareiškėja 2025 m. rugpjūčio 7 d. raštu kreipėsi į Tarnybą, nurodė, kad nesutinka dėl amžiaus virš 20 m. ir ploto nustatymo. Paaiškino, kad minėti plotai nustatyti 2024 m., kai ortofotografinė medžiaga yra 1995-1999 m., 2005-2006 m. ir 2024-2026 m. Jei pareiškėjos valdomuose laukuose 1995-1999 m. būtų matomi savaiminukai, tai galima teigti, kad savaiminukų amžius virš 20 metų. Tačiau minėtų metų ortofotografinėje medžiagoje aiškiai matoma, kad tai – dirbamos žemės plotai. 2005-2006 m. ortofotografinėje medžiagoje yra matomi pavieniai savaiminukai, tačiau tikrai ne tokie plotai, kurie yra nustatyti. Taip pat reikia atkreipti dėmesį, kad „2005-2006 m. ortofotografines nuotraukas ir 2004 m. ortofotografines nuotraukas neskiria net 20 metų“, todėl geriausiu atveju savaiminukai tėra vidutiniškai iki 20 m., bet ne virš 20 m. Nustatyti savaiminukų plotai matomi 2012-2013 m. ortofotografinėje medžiagoje, bet tai nesiekia net iki 20 metų. Dėl minėtų priežasčių pareiškėja prašė nustatytus Sklypuose 0,44 ha ir 2,67 ha plotus priskirti prie medžių savaiminukų, kurių amžius iki 20 m. Be to, ir nuosavybės dokumentai formuoti 2009-2011 m., todėl laikyti, kad minėti savaiminukai yra virš 20 metų, nėra pagrindo.

Ginčas kyla dėl Tarnybos 2025 m. spalio 2 d. Rašto, kuriuo Tarnyba, atsakydama į pareiškėjos prašymą, informavo, kad į Sklypus patenkantis inventorizuotas miško žemės plotas 0,44 ha ir 2,67 ha plotas turi būti perduotas registruoti į Miškų kadastrą pagal UAB „Miškotvarkos sprendimai“ perduotus 2024 m. medžių savaiminukais apaugusios ne miško žemės valstybinės miškų inventorizacijos duomenis, vadovaujantis Miškų įstatymo 13 straipsnio 2 dalimi (savaiminukais, kurių vidutinis amžius ne mažesnis kaip 20 metų, apaugusi ne miško žemė inventorizuojama ir įtraukiama į apskaitą kaip miškas aplinkos ministro nustatyta tvarka). Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2024 m. liepos 10 d. įsakymu Nr. D1-229 patvirtintu Medžių savaiminukais apaugusios ne miško žemės inventorizacijos ir įtraukimo į miško žemės apskaitą tvarkos aprašu (toliau – Aprašas) nustatyta, kad medžių savaiminukais apaugusi ne miško žemė įtraukiama į miško žemės apskaitą atlikus jos inventorizaciją valstybinės miškų inventorizacijos metu. Vadovaujantis MVK kadastro

nuostatų 22 punktu, Tarnybai nuo 2024 m. sausio 1 d. nustatyta funkcija tvirtinti miškų inventorizacijos arba jos patikslinimo metu nustatytus duomenis. Atsižvelgiant į tai, kad UAB „Miškotvarkos sprendimai“ perduoti 2024 m. inventorizacijos duomenys yra teisingi, Tarnyba neturi teisės netvirtinti, o priešingai – turi pareigą patvirtinti inventorizacijos arba patikslinimo metu nustatytus duomenis, vadovaudamasi Miškų kadastro nuostatų reikalavimais.

Tarnyba Rašte taip pat atkreipė dėmesį į tai, kad nei Miškų įstatymas, nei Aprašas nenumato žemės savininkui pasirinkimo galimybės jam priklausantį žemės plotą, kuris yra apaugęs ne mažesnio kaip 20 m. amžiaus medžių savaiminukais, laikyti mišku ar ne mišku, nes teritorija yra miškas, jeigu pagal faktinę padėtį atitinka kriterijus, nurodytus Miškų įstatyme. Pagal galiojančias Miškų įstatymo nuostatas, teritorija, atitinkanti 2 straipsnio 9 dalyje nustatytą apibrėžimą, negali būti laikoma ne mišku, todėl į Sklypus patenkančiam naujai inventorizuotam miško žemės plotui 0,44 ha ir 2,67 ha yra taikomos Miškų įstatymo nuostatos.

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja Miškų įstatymas, Aprašas, MVK nuostatai.

Miškų įstatyme įtvirtinta, kad miškas – ne mažesnis kaip 0,1 hektaro žemės plotas, apaugęs medžiais, kurių skalsumas ne mažesnis kaip 0,3 ir kurių aukštis natūralioje augavietėje brandos amžiuje siekia ne mažiau kaip 5 metrus, ir kita miško augalija, taip pat ne mažesnis kaip 0,1 hektaro žemės plotas, kuriame medynas išretėjęs ar dėl žmonių veiklos ar gamtinių veiksnių jame laikinai medžių nėra (želdintinos miško aikštės, kirtavietės, žuvę medynai). Mišku nelaikomos laukuose, pakelėse, prie vandens telkinių, gyvenamosiose vietovėse ir kapinėse esančios medžių grupės, kelio juostose įveisti želdiniai, viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo patikėjimo teise valdomuose ne miškų ūkio paskirties žemės sklypuose augantys medžiai ir krūmai, siauros – iki 10 metrų pločio – medžių juostos, gyvatvorės, pavieniai medžiai ir krūmai, taip pat miestuose ir kaimo vietovėse ne miškų ūkio paskirties žemėje įveisti želdynai. Šių želdinių priežiūrą, apsaugą ir naudojimą reglamentuoja Lietuvos Respublikos želdynų įstatymas (2 straipsnio 9 dalis).

Medžių savaiminukais, kurių vidutinis amžius ne mažesnis kaip 20 m., apaugusi ne miško žemė inventorizuojama ir įtraukiama į apskaitą kaip miškas aplinkos ministro nustatyta tvarka (13 straipsnio 2 dalis). Remiantis valstybinės miškų inventorizacijos duomenimis, tvarkoma miškų apskaita ir sudaromas Miškų kadastras. Šis kadastras apima visumą duomenų apie miškus, jų priklausomybę, miško išteklių kiekį bei kokybę ir ekonominę vertę. Jo turinį ir sudarymo tvarką nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė. Miškų kadastre registruoti duomenys apie miškus ir miško žemę šio kadastro tvarkytojo teikimu įrašomi į NTR Nekilnojamojo turto registro įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka (13 straipsnio 6 dalis). Tarnyba, be kitų, atlieka šias funkcijas: atlieka valstybinę miškų inventorizaciją atrankos metodu ir miškų apskaitą, rengia ir skelbia oficialiąją miškų statistiką; konsultuoja miško valdytojus ir naudotojus miško naudojimo, atkūrimo, priežiūros ir apsaugos klausimais (5 straipsnio 1, 8 punktai).

Medžių savaiminukais apaugusios valstybinės ir privačios ne miško žemės inventorizacijos ir įtraukimo į miško žemės apskaitą tvarką ir sąlygas nustato Aprašas. Jame nurodoma, kad jis netaikomas, kai vadovaujantis Miškų įstatymo 2 straipsnio 9 dalimi, medžių savaiminukais apaugusi ne miško žemė nelaikoma mišku (2 punktas). Medžių savaiminukais apaugusi ne miško žemė įtraukiama į miško žemės apskaitą Apraše nustatyta tvarka kaip miškas, jeigu augančios medžių rūšys, jų tankis, kokybė ir išsidėstymas atitinka aplinkos ministro tvirtinamų Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų (toliau – Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatai) reikalavimus pagal kuriuos miškas laikomas įveistu (3 punktas). Inventorizaciją atlieka vidinės miškotvarkos projektų rengėjas (toliau – inventorizaciją atliekantis asmuo), vadovaudamasis Tarnybos direktoriaus įsakymu tvirtinama miškotvarkos darbų vykdymo instrukcija (6 punktas). Inventorizaciją atliekantis asmuo, vadovaudamasis Tarnybos direktoriaus tvirtinamu miškų inventorizacijos arba jos patikslinimo metu nustatytų duomenų patvirtinimo tvarkos aprašu, patvirtintu Tarnybos direktoriaus 2023 m. gruodžio 27 d. įsakymu Nr. V-479 (toliau – Tvarkos aprašas), parengia inventorizacijos duomenis ir perduoda juos Tarnybai (7 punktas). Medžių savaiminukais apaugusi ne miško žemė laikoma tinkama registruoti Miškų kadastre, kai Tarnybos vadovas ar jo įgaliotas asmuo, vadovaudamasis Miškų inventorizacijos arba jos patikslinimo metu nustatytų duomenų patvirtinimo tvarkos aprašu, priima sprendimą patvirtinti inventorizacijos duomenis (8 punktas).

Medžių savaiminukais apaugusios valstybinės ir privačios ne miško žemės valstybinę miškų inventorizaciją organizuoja Tarnyba ne rečiau kaip kas 10 metų (9 punktas). Inventorizaciją atliekantis asmuo apie inventorizaciją turi paskelbti savivaldybių, kuriose vykdoma inventorizacija, vietiniuose laikraščiuose, seniūnijų informaciniuose stenduose ir Tarnybos interneto svetainėje, nurodydamas inventorizacijos vietą, trukmę, savo telefono numerį ir elektroninį paštą, kad žemės valdytojai būtų informuoti ir konsultuojami medžių savaiminukais apaugusių ne miško žemės plotų inventorizacijos ir jų įtraukimo į miško žemės apskaitą klausimais (10 punktas). Kai inventorizuojama medžių savaiminukais, kurių vidutinis amžius – 20 m. ar daugiau, apaugusi ne miško žemė, Tarnyba, gavusi inventorizacijos duomenis, ne vėliau kaip per 3 mėnesius paštu informuoja žemės valdytojus, kad jų valdoma medžių savaiminukais apaugusi ne miško žemė po 3 mėnesių nuo jų informavimo dienos bus įregistruota Miškų kadastre ir perduoda jiems internetinę nuorodą į inventorizacijos duomenis (11 punktas). Aprašo 12 punkte nurodyta kokie veiksmai atliekami, kai inventorizuojama medžių savaiminukais, kurių vidutinis amžius – mažesnis kaip 20 metų, apaugusi ne miško žemė.

Tarnyba, priėmusi sprendimą patvirtinti inventorizacijos duomenis Aprašo 8 punkte nurodyta tvarka, pateikia inventorizacijos duomenis VĮ Registrų centrui įregistruoti juos Kadastre, vadovaudamasi MVK nuostatų IV skyriaus ir VĮ Registrų centro generalinio direktoriaus įsakymu tvirtinamo duomenų teikimo Kadastrui, jų įrašymo ir keitimo tvarkos aprašo reikalavimais (19 punktas). Žemės valdytojas žemės sklypo kadastro duomenis Nekilnojamojo turto kadastre privalo patikslinti ne vėliau kaip per 2 metus po medžių savaiminukais apaugusios ne miško žemės įregistravimo Miškų kadastre dienos (20 punktas).

Iš nurodyto teisinio reglamentavimo darytina išvada, kad miškas laikomas mišku, jei atitinka Miškų įstatyme nustatytus reikalavimus (jeigu augančios medžių rūšys, jų tankis, kokybė ir išsidėstymas atitinka Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų reikalavimus pagal kuriuos miškas laikomas įveistu), o inventorizacijos tikslas – surinkti duomenis apie miškus bei įrašyti duomenis į Miškų kadastrą. Inventorizacijos duomenis, jei jie yra tinkami, tvirtina Tarnybos vadovas teisės aktų nustatyta tvarka. Asmenys apie tai, jog jų sklype(-uose) auga savaiminukai iki 20 metų bei apie tai, kad auga savaiminukai, kurių amžius – virš 20 metų, turi būti informuojami Tarnybos.

Tvarkos apraše, kuriame reglamentuojama inventorizacijos duomenų tvirtinimo tvarka, numatyta, kad Tarnybos Miškotvarkos skyriaus specialistas ne ilgiau kaip per 2 darbo dienas įvertina pateiktus miškų inventorizacijos duomenis ir dokumentus, nustato ar duomenys ir dokumentai atitinka Tvarkos apraše nustatytus reikalavimus (10 punktas). Tais atvejais, kai yra tikrinami didelės apimties Miškų inventorizacijos duomenys (valstybinių miškų sklypinė ar nepertraukiama miškų inventorizacija, valstybės iniciatyva vykdoma medžių savaiminukų inventorizacija), tikrinimo laikas gali būti pratęstas iki 20 darbo dienų. Tikrinant šiuos duomenis yra pildomas Miškų inventorizacijos duomenų kameraliai patikrinimo aktas (Tvarkos aprašo 1 priedas), vadovaujantis Tvarkos aprašo 2 priede išdėstyta instrukcija (11 punktas). Jei tikrinimo metu nustatomos pateiktų duomenų ir informacijos klaidos, netikslumai, neatitikimai tarp aprašomųjų ir grafinių duomenų, pateikti ne visi inventorizacijai patvirtinti būtini Miškotvarkos darbų vykdymo instrukcijoje nurodyti duomenys ir Tvarkos apraše nustatyti dokumentai (išskyrus Tvarkos aprašo 10 punkte nurodytą išimtį), pateikti duomenys prieštarauja susijusių registrų duomenims, trūkumus nustatęs Tarnybos specialistas apie tai ne ilgiau kaip per 3 darbo dienas informuoja duomenis pateikusį asmenį, kad prašymas nebus tenkinamas, nurodo atsisakymo tenkinti prašymą priežastis, pasiūlo, jei tam yra pagrindas, pateikti patikslintus duomenis ir (ar) dokumentus (12 punktas). Nustačius, kad pateikti Miškų inventorizacijos duomenys ir dokumentai atitinka Tvarkos aprašo reikalavimus, Tarnybos Miškotvarkos skyriaus specialistas vertina ar reikalinga duomenis tikrinti vietoje (14 punktas). Kai duomenys netikrinami vietoje, priimamas sprendimas dėl Miškų inventorizacijos patvirtinimo (toliau – Sprendimas) Tvarkos aprašo 22-28 punktuose nustatyta tvarka (16^1 punktas). Kai duomenys bus tikrinami vietoje, dokumentai ir pradėtas pildyti Miškų inventorizacijos duomenų patikrinimo vietoje aktas (Tvarkos aprašo 4 priedas) elektroninėmis priemonėmis išsiunčiamas Tarnybos Miškų ūkio priežiūros skyriaus patarėjui, kuris organizuoja Miškų inventorizacijos duomenų patikrinimą vietoje (17 punktas).

Miškų inventorizacijos duomenų patikrinimą vietoje ne ilgiau kaip per 5 darbo dienas nuo duomenų bei dokumentų gavimo dienos, vadovaudamasis Miškotvarkos darbų vykdymo instrukcija,

atlieka Tarnybos Miškų ūkio priežiūros skyriaus patarėjo paskirtas specialistas, kuris užbaigia pildyti iš Miškotvarkos skyriaus gautą inventorizacijos duomenų vietoje patikrinimo aktą (Tvarkos aprašo 4 priedas). Miškų ūkio priežiūros skyriaus patarėjo paskirtas specialistas atsako už faktinį nagrinėjamos teritorijos atitikties Miškų įstatymo miškui keliamiems reikalavimams įvertinimą, inventorizacijos klaidų pobūdžio nustatymą, inventorizuotojo pateiktų duomenų atitikties faktiniai padėčiai įvertinimą, teisingą pagal kompetenciją priskirtos inventorizacijos duomenų vietoje patikrinimo akto dalies užpildymą, tinkamą fotofiksacijos atlikimą, pagal šio tvarkos aprašo 7 priedo reikalavimus (18 punktas). Vadovaujantis Miškų inventorizacijos duomenų tikrinimo rezultatais, Sprendimas priimamas Tvarkos aprašo 22–28 punktuose nustatyta tvarka (19 punktas).

Tarnybai rengiant valstybinės reikšmės miškų plotų schemas, miškų priskyrimo miškų grupėms planus, bei vykdant kitas teisės aktuose nustatytas funkcijas, atliekant Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos ir teisėsaugos institucijų pavedimus ar nagrinėjant pareiškėjų skundus dėl Inventorizacijos duomenų patvirtinimo, Tarnybos direktoriaus sprendimu, gali būti atliekamas Miškų kadastro duomenų patikrinimas vietoje, siekiant išsiaiškinti, ar Miškų kadastre registruoti plotai atitinka Miškų įstatymo 2 straipsnyje nustatytus miškui ir miško žemei keliamus reikalavimus. Patikrinimą atlieka Tarnybos direktoriaus įsakymu paskirti Tarnybos specialistai pagal poreikį dalyvaujant ir kitų institucijų atstovams. Patikrinimo rezultatai įforminami Kadastro duomenų patikrinimo vietoje aktu. Tarnybos komisija atsako už faktinį nagrinėjamos teritorijos atitikties Miškų įstatymo miškui keliamiems reikalavimams įvertinimą, Inventorizacijos klaidų pobūdžio nustatymą, duomenų teikėjų pateiktų duomenų atitikties faktiniai padėčiai įvertinimą, teisingą Kadastro duomenų patikrinimo vietoje akto užpildymą, tinkamą fotofiksacijos atlikimą. Vadovaujantis Tarnybos komisijos išvadomis, sprendimas priimamas 22–28 punktuose nustatyta tvarka (21 punktas).

Sprendimą rengia prašymą ar kitą informaciją dėl Miškų inventorizacijos duomenų patvirtinimo ar Kadastro duomenų patikrinimo vietoje išnagrinėjęs specialistas (25 punktas). Sprendimus priima Tarnybos vadovas ar jo įgaliotas asmuo (26 punktas). Sprendimą rengiantis specialistas atsakingas už išsamų duomenų, informacijos ir dokumentų, kurių pagrindu inicijuojamas inventorizacijos duomenų patvirtinimas, išnagrinėjimą, jų atitiktį Tvarkos aprašo reikalavimams, užtikrinimą, kad pateiktų duomenų, informacijos ir dokumentų pakanka Sprendimui priimti (27 punktas). Nepagrįsti, neišsamūs, netikslūs suinteresuotų asmenų prašymai patvirtinti inventorizacijos duomenis ar atlikti Kadastro duomenų patikrinimą vietoje yra atmetami, šie asmenys informuojami apie priimtus sprendimus ir jų apskundimo galimybes VAĮ nustatyta tvarka ir terminais (28 punktas). Priėmus Sprendimą patvirtinti inventorizacijos duomenis, Tarnyba ne vėliau kaip per 2 darbo dienas Sprendimą, inventorizacijos duomenis ir dokumentus perduoda Kadastro tvarkytojui [t. y. VĮ Registrų centrui], su Kadastro tvarkytojo suderintu būdu, Miškų inventorizacijos duomenų įrašymui į Kadastrą (30 punktas).

Nagrinėjamu atveju Tarnyba 2025 m. gegužės 29 d. raštu pareiškėją informavo apie tai, kad savaiminukais, kurių amžius – virš 20 metų, apaugę ginčo Sklypų plotai bus įrašyti į Miškų kadastrą. Pareiškėja, vadovaudamasi ortofotografine medžiaga, Tarnybai išdėstė argumentus, kodėl nesutinka su Sklypuose nustatytais medžių savaiminukais, kurių amžius 20 metų ir daugiau, apaugusiais plotais, prašė Sklypų 0,44 ha ir 2,67 ha plotus priskirti prie medžių savaiminukų, kurių amžius iki 20 metų.

VAĮ 3 straipsnyje nurodyta, kad išsamumo principu, kuris reiškia, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį (5 punktas).

Pagal Taisyklių 45 punktą, į prašymą institucija atsako atsižvelgdama į jo turinį: į prašymą priimti administracinį sprendimą atsakoma VAĮ 13 straipsnyje nustatyta tvarka (45.3 papunktis); į prašymą, nenurodytą Taisyklių 45.1–45.3 papunkčiuose, atsakoma laisva forma.

Įvertinusi pareiškėjos rašto Tarnybai turinį, darytina išvada, kad juo buvo skundžiamasi, jog ginčo Sklypuose plotai nepagrįstai priskirti plotams, kurie apaugę savaiminukais, kurių amžius 20 metų ir daugiau, bei atitinkamai Tarnybos buvo prašoma priimti sprendimą – Sklypų 0,44 ha ir 2,67 ha plotus priskirti prie medžių savaiminukų, kurių amžius iki 20 metų.

Tarnyba skundžiamame Rašte paaiškino, kad jei inventorizacijos duomenys yra teisingi, Tarnyba turi pareigą juos patvirtinti. Nurodė, kad teritorija yra miškas, jeigu pagal faktinę padėtį atitinka kriterijus, nurodytus Miškų įstatyme. Komisijos vertinimu, tokio turinio Raštas neatitinka VAĮ 3 straipsnio 5 punkte nustatyto išsamumo principo bei VAĮ 10 straipsnio 5 dalies 5, 6 punktų reikalavimų, kadangi juo nėra tinkamai atmesti pareiškėjos argumentai (prašymas pakeisti savaiminukų amžių) ir nėra aišku, kodėl Tarnyba nematė pagrindo, esant pareiškėjos pasikreipimui bei pateiktoms ortofotonuotraukoms, atlikti patikrinimą vietoje.

Pažymėtina, kad gavusi pareiškėjos skundą, Tarnyba 2025 m. lapkričio 17 d. atliko ginčo sklypų patikrinimą vietoje, buvo surašytas 2025 m. lapkričio 21 d. Patikrinimo aktas. Jo metu nustatyta, kad 129 kvartalo 106-118 sklypuose ir 130 kvartalo 432 sklype žemės naudmena „potencialus miškas“ atitinka registruotą Miškų kadastre, t. y. duomenys yra teisingi. Prie Patikrinimo akto pridėtuose Miškų kadastro taksacinių duomenų išrašuose nurodyta informacija apie medžių sudėtį, amžių, skalsumą ir kt. Tarnybą pateikė Komisijai į bylą 2025 m. gruodžio 11 d. raštą Nr. R2-6014, kuriame nurodoma, jog Tarnyba pakartotinai išnagrinėjo pareiškėjos 2025 m. rugpjūčio 7 d. raštą. Informavo, jog buvo atliktas patikrinimą vietoje, kurio metu nustatyta, jog ginčo sklypai atitinka Miškų įstatymo 2 straipsnyje nustatytus miškui ir miško žemei keliamus reikalavimus, nes šiuose sklypuose augantys medynai užima didesnius nei 0,1 ha plotus, yra 20 ir daugiau metų amžiaus, o jų skalsumas yra daugiau nei 0,3 (taksacinių sklypų aprašomieji duomenys pateikti Patikrinimo akto priede Nr. 1). Atsižvelgiant į tai, kad vadovaujantis Miškų įstatymo 13 straipsnio 2 dalimi, kurioje nustatyta, kad medžių savaiminukais, kurių vidutinis amžius ne mažesnis kaip 20 metų, apaugusi ne miško žemė inventorizuojama ir įtraukiama į apskaitą kaip miškas aplinkos ministro nustatyta tvarka, o Apraše nustatyta, kad medžių savaiminukais apaugusi ne miško žemė įtraukiama į miško žemės apskaitą atlikus jos inventorizaciją, bei į tai, kad pagal Patikrinimo akto išvadas į ginčo sklypus patenkantis naujai inventorizuotas miško žemės plotas – 0,44 ha ir 2,67 ha, atitinka Miškų įstatymo 2 straipsnyje nustatytus miškui ir miško žemei keliamus reikalavimus, jie turi būti perduoti registruotį Miškų kadastre.

Įvertinusi išdėstytą, Komisija daro išvadą, kad pareiškėjos skundo pirmasis reikalavimas tenkinamas, Raštas naikinamas kaip neatitinkantis išsamumo principo. Atsižvelgiant į tai, jog po Rašto priėmimo buvo atliktas patikrinimas vietoje, kurio metu nustatytos papildomos faktinės aplinkybės, nebėra pagrindo įpareigoti Tarnybą atlikti patikrinimą, kaip to antruoju skundo reikalavimu prašo pareiškėja. Jos 2025 m. rugpjūčio 7 d. kreipimasis laikytinas pakartotinai išnagrinėtu priimant 2025 m. gruodžio 11 d. raštą, kurį pareiškėja, jei su juo (ir kartu Patikrinimo aktu) nesutinka, turi teisę skųsti teisės aktų nustatyta tvarka.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktais, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a :

Panaikinti Valstybinės miškų tarnybos 2025 m. spalio 2 d. raštą Nr. R2-4715 „Dėl ne miško žemės apaugimo mišku“.

Likusioje dalyje skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo jo priėmimo bylos šalys turi teisę apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė Inga Lipnickienė
Komisijos nariai Edvardas Jucius
Vytautas Kurpuvesas
Inga Morkvėnienė